Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017

2017 dccc 1

RHAN 8

DEHONGLI A DARPARIAETHAU TERFYNOL

Dehongli

67 Ystyr treth

Ac eithrio fel y darperir fel arall, yn y Ddeddf hon, ystyr "treth" yw treth trafodiadau tir.

68 Ystyr prif fuddiant mewn tir

Mae cyfeiriadau yn y Ddeddf hon at "prif fuddiant" mewn tir yn gyfeiriadau at—

(a) ystad mewn ffi syml absoliwt, neu

(b) cyfnod o flynyddoedd absoliwt,

pa un a yw'n bodoli mewn cyfraith neu mewn ecwiti.

69 Ystyr testun a phrif destun

Ac eithrio fel y darperir fel arall, mae cyfeiriadau yn y Ddeddf hon at "testun" trafodiad tir yn gyfeiriadau at y buddiant trethadwy a gaffaelir (y "prif destun"), ynghyd ag unrhyw fuddiant neu hawl sy'n perthyn iddo neu sy'n ymwneud ag ef a gaffaelir gydag ef.

70 Ystyr gwerth marchnadol

At ddibenion y Ddeddf hon, mae "gwerth marchnadol" i'w bennu yn yr un modd ag y pennir "market value" at ddibenion Deddf Trethiant Enillion Trethadwy 1992 (p. 12) (gweler adrannau 272 i 274 o'r Ddeddf honno).

71 Ystyr y dyddiad y mae trafodiad yn cael effaith

Ac eithrio fel y darperir fel arall, y dyddiad y mae trafodiad tir yn cael effaith at ddibenion y Ddeddf hon yw'r dyddiad cwblhau.

72 Ystyr eiddo preswyl

(1) Yn y Ddeddf hon, ystyr "eiddo preswyl" yw—

(a) adeilad a ddefnyddir fel un annedd neu ragor, neu sy'n addas i'w ddefnyddio felly, neu sydd yn y broses o gael ei godi neu ei addasu i'w ddefnyddio felly;

(b) tir sy'n ardd neu'n diroedd, neu'n ffurfio rhan o ardd neu diroedd adeilad o fewn paragraff (a) (gan gynnwys unrhyw adeilad neu strwythur ar dir o'r fath);

(c) buddiant mewn tir neu hawl dros dir sy'n bodoli er budd adeilad o fewn paragraff (a) neu dir o fewn paragraff (b).

(2) Yn unol â hynny, ystyr "eiddo amhreswyl" yw unrhyw eiddo nad yw'n eiddo preswyl.

(3) Ond gweler y rheol yn is-adran (9) yn achos trafodiad sy'n ymwneud â 6 neu ragor o anheddau.

(4) At ddibenion is-adran (1), mae adeilad a ddefnyddir at unrhyw un neu ragor o'r dibenion a ganlyn yn cael ei ddefnyddio fel annedd—

(a) llety preswyl ar gyfer disgyblion ysgol;

(b) llety preswyl ar gyfer myfyrwyr, ac eithrio llety o fewn is-adran (5)(b);

(c) llety preswyl ar gyfer aelodau'r lluoedd arfog;

(d) sefydliad sy'n unig breswylfa neu'n brif breswylfa o leiaf 90% o'i breswylwyr ac nad yw o fewn unrhyw un neu ragor o baragraffau (a) i (f) o is-adran (5).

(5) At ddibenion is-adran (1), nid yw adeilad a ddefnyddir at unrhyw un neu ragor o'r dibenion a ganlyn yn cael ei ddefnyddio fel annedd—

(a) cartref neu sefydliad arall sy'n darparu llety preswyl ar gyfer plant;

(b) neuadd breswyl myfyrwyr addysg bellach neu addysg uwch;

(c) cartref neu sefydliad arall sy'n darparu llety preswyl â gofal personol ar gyfer personau sydd angen gofal personol oherwydd henaint, anabledd, dibyniaeth ar alcohol neu gyffuriau yn y gorffennol neu ar hyn o bryd neu anhwylder meddwl yn y gorffennol neu ar hyn o bryd;

(d) ysbyty neu hosbis;

(e) carchar neu sefydliad tebyg;

(f) gwesty neu sefydliad tebyg.

(6) Pan fo adeilad yn cael ei ddefnyddio at ddiben a bennir yn is-adran (5), rhaid diystyru ei addasrwydd ar gyfer unrhyw ddefnydd arall at ddibenion is-adran (1)(a).

(7) Pan fo adeilad nad yw'n cael ei ddefnyddio yn addas i'w ddefnyddio at o leiaf un o'r dibenion a bennir yn is-adran (4) ac o leiaf un o'r dibenion hynny a bennir yn is-adran (5)—

(a) os oes un defnydd o'r fath y mae'r adeilad yn fwyaf addas ar ei gyfer, neu os yw'r defnyddiau y mae'n fwyaf addas ar eu cyfer oll wedi eu pennu yn yr un is-adran, rhaid diystyru ei addasrwydd ar gyfer unrhyw ddefnydd arall at ddibenion is-adran (1)(a),

(b) fel arall, mae'r adeilad i'w drin at y dibenion hynny fel pe bai'n addas i'w ddefnyddio fel annedd.

(8) Yn yr adran hon, mae "adeilad" yn cynnwys rhan o adeilad.

(9) Pan fo trafodiad unigol yn ymwneud â 6 neu ragor o anheddau ac yn cynnwys trosglwyddo prif fuddiant ynddynt, neu roi les drostynt, yna, at ddibenion y Ddeddf hon fel y mae'n gymwys mewn perthynas â'r trafodiad hwnnw, caiff yr anheddau hynny eu trin fel anheddau amhreswyl.

(10) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau ddiwygio'r adran hon.

73 Ystyr annedd

Mae cyfeiriadau yn y Ddeddf hon at "annedd" yn gyfeiriadau at eiddo preswyl sy'n annedd unigol.

74 Cyfeiriadau at bersonau cysylltiedig

(1) Mae adran 1122 o Ddeddf Treth Gorfforaeth 2010 (p. 4) (personau cysylltiedig) yn gymwys at ddibenion unrhyw gyfeiriad yn y Ddeddf hon at berson sy'n gysylltiedig â pherson arall.

(2) Ond gweler y ddarpariaeth benodol a wneir yn y darpariaethau a ganlyn—

(a) adran 23(3)(b) (eithriadau i'r rheol gwerth marchnadol tybiedig mewn trafodiadau gyda chwmnïau cysylltiedig);

(b) paragraffau 16(2)(b) a 24(2)(b) o Atodlen 7 (trafodiadau partneriaeth: pennu'r partneriaid cyfatebol);

(c) paragraff 51 o'r Atodlen honno (partneriaethau: cymhwyso adran 1122 o Ddeddf Treth Gorfforaeth 2010 (p. 4) i Atodlen 7 yn gyffredinol);

(d) paragraff 5(5) o Atodlen 16 (rhyddhad grŵp: cwmnïau cyd-fenter);

(e) paragraff 6(3) o'r Atodlen honno (rhyddhad grŵp: trefniadau morgais).

75 Diffiniadau eraill

Yn y Ddeddf hon—

mae i "Cymru" yr ystyr a roddir i "Wales" gan adran 158(1) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (p. 32);

ystyr "DCRhT" ("*TCMA*") yw Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016 (dccc 6);

ystyr "deddfiad" ("*enactment*") yw deddfiad (pa bryd bynnag y'i deddfir neu y'i gwneir) sy'n, neu sydd wedi ei gynnwys mewn—

(a) Deddf Seneddol,

(b) Deddf neu Fesur Cynulliad Cenedlaethol Cymru, neu

(c) is-ddeddfwriaeth (o fewn ystyr Deddf Dehongli 1978 (p. 30)) a wneir o dan—

(i) Deddf Seneddol, neu

(ii) Deddf neu Fesur Cynulliad Cenedlaethol Cymru;

ystyr "landlord cymdeithasol cofrestredig" ("*registered social landlord*") yw corff a gofrestrir fel landlord cymdeithasol mewn cofrestr a gynhelir o dan adran 1(1) o Ddeddf Tai 1996 (p. 52);

ystyr "mynegai prisiau defnyddwyr" ("*consumer prices index*") yw'r mynegai prisiau defnyddwyr ar gyfer pob eitem a gyhoeddir gan y Bwrdd Ystadegau;

ystyr "mynegai prisiau manwerthu" ("*retail prices index*") yw Mynegai Cyffredinol Prisiau Manwerthu'r Deyrnas Unedig a gyhoeddir gan y Bwrdd Ystadegau o dan adran 21 o Ddeddf y Gwasanaeth Ystadegau a Chofrestru 2007 (p. 18);

ystyr "plentyn" ("*child*") yw person o dan 18 oed;

mae "tir" ("*land*") yn cynnwys—

(a) adeiladau a strwythurau;

(b) tir a orchuddir â dŵr.

Diwygiadau i Ddeddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016

76 Diwygiadau i DCRhT

Mae Atodlen 23 yn gwneud diwygiadau i DCRhT.

Adolygiad annibynnol

77 Adolygiad annibynnol o'r dreth trafodiadau tir

(1) Rhaid i Weinidogion Cymru wneud trefniadau i adolygiad annibynnol o'r dreth trafodiadau tir gael ei gwblhau cyn diwedd y cyfnod o 6 blynedd sy'n dechrau â'r diwrnod y daw'r is-adran hon i rym.

(2) Ar ôl i'r adolygiad gael ei gwblhau, rhaid i Weinidogion Cymru gyhoeddi adroddiad arno.

(3) Caiff y trefniadau a grybwyllir yn is-adran (1) gynnwys—

(a) talu treuliau y mae person yn mynd iddynt wrth gynnal yr adolygiad (neu wrth gynorthwyo i'w gynnal);

(b) darparu cymorth (gan gynnwys cymorth ariannol) i berson o'r fath;

(c) cyfarwyddo ACC i gynorthwyo â'r gwaith o gynnal yr adolygiad.

Darpariaethau terfynol

78 Pŵer i wneud darpariaeth ganlyniadol etc.

(1) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau wneud unrhyw ddarpariaeth gysylltiedig, ganlyniadol, atodol, drosiannol, ddarfodol neu arbed sy'n briodol yn eu barn hwy at ddibenion unrhyw ddarpariaeth a wneir gan y Ddeddf hon neu oddi tani, neu mewn cysylltiad â hi, neu er mwyn rhoi effaith lawn iddi.

(2) Caiff rheoliadau o dan yr adran hon ddiwygio, ddirymu neu ddiddymu unrhyw ddeddfiad (gan gynnwys unrhyw ddarpariaeth a wneir gan y Ddeddf hon neu oddi tani).

(3) Os yw offeryn statudol yn cynnwys rheoliadau o dan yr adran hon y mae Gweinidogion Cymru o'r farn eu bod yn gwneud darpariaeth a all gael yr effaith a grybwyllir yn is-adran (4), ni chaniateir gwneud yr offeryn oni bai bod drafft wedi ei osod gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru a'i gymeradwyo drwy benderfyniad ganddo.

(4) Yr effaith yw, mewn cysylltiad â thrafodiad tir—

(a) bod swm y dreth sydd i'w godi yn fwy na'r swm a fyddai i'w godi oni wneir y rheoliadau, neu

(b) bod treth i'w chodi pan na fyddai treth i'w chodi oni wneir y rheoliadau.

79 Rheoliadau

(1) Mewn perthynas ag unrhyw bŵer i wneud rheoliadau o dan y Ddeddf hon—

(a) rhaid ei arfer drwy offeryn statudol, a

(b) mae'n cynnwys pŵer i wneud darpariaeth wahanol at ddibenion gwahanol.

(2) Ni chaniateir gwneud offeryn statudol sy'n cynnwys rheoliadau a wneir o dan unrhyw un neu ragor o'r darpariaethau a ganlyn oni bai bod drafft o'r offeryn wedi ei osod gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru a'i gymeradwyo drwy benderfyniad ganddo—

(a) adran 5(4) (buddiannau esempt);

(b) adran 18(2) (cydnabyddiaeth drethadwy);

(c) adran 24(11) (trafodiadau eiddo preswyl cyfraddau uwch);

(d) adran 30(6) (rhyddhadau);

(e) adran 33(7) (cwmnïau);

(f) adran 34(6) (cynlluniau ymddiriedolaeth unedau);

(g) adran 35(1) (cwmnïau buddsoddi penagored);

(h) adran 36(8) (cynllun contractiol awdurdodedig cyfberchnogaeth);

(i) adran 41(2) (partneriaethau);

(j) adran 42(2) (ymddiriedolaethau);

(k) adran 46(10) (trothwyon ar gyfer trafodiadau hysbysadwy);

(l) adran 47(5) (dyddiad dechrau llog taliadau hwyr);

(m) adran 49(5) (dyddiad dechrau llog taliadau hwyr);

(n) adran 52(1) (y cyfnod y mae'n rhaid dychwelyd ffurflen dreth o'i fewn);

(o) adran 64(1) (rheoliadau ynghylch gohirio treth);

(p) adran 72(10) (eiddo preswyl);

(q) paragraff 7 o Atodlen 3 (trafodiadau esempt);

(r) paragraff 27(2) o Atodlen 6 (codi treth ar elfen rent lesoedd preswyl);

(s) paragraff 32 o'r Atodlen honno (cyfradd disgownt amser ar gyfer lesoedd);

(t) paragraff 36(1)(b) o'r Atodlen honno (swm penodedig o rent perthnasol);

(u) paragraff 37 o'r Atodlen honno (pŵer i ddiwygio neu ddiddymu paragraffau 34 i 36);

(v) paragraff 6(7) o Atodlen 13 (rhyddhad anheddau lluosog: y ganran isaf o dreth sydd i'w phriodoli i anheddau);

Statws This is the original version (as it was originally enacted).

(w) paragraff 3 o Atodlen 17 (rhyddhad caffael: cyfran y dreth a ryddheir).

(3) Mae unrhyw offeryn statudol arall sy'n cynnwys rheoliadau a wneir o dan y Ddeddf hon (ac eithrio offeryn a grybwyllir yn is-adran (4)) yn ddarostyngedig i'w ddiddymu yn unol â phenderfyniad Cynulliad Cenedlaethol Cymru.

(4) Nid yw is-adran (3) yn gymwys i offeryn statudol sy'n cynnwys unrhyw un neu ragor o'r canlynol—

(a) rheoliadau a wneir o dan adran 24(1) neu baragraff 27(4) neu 28(1) o Atodlen 6 (rheoliadau ynghylch cyfraddau treth a bandiau treth);

(b) rheoliadau a wneir o dan adran 78 y mae is-adran (3) o'r adran honno yn gymwys iddynt.

80 Cymhwyso i'r Goron

(1) Mae'r Ddeddf hon yn rhwymo'r Goron.

(2) Ond gweler paragraff 2 o Atodlen 3 (sy'n esemptio trafodiadau tir rhag codi treth arnynt pan fo'r prynwr yn un o gyrff penodedig y Goron).

(3) Ac nid oes unrhyw beth ym Mhennod 2 o Ran 6 (atebolrwydd ar gyfer treth a thalu treth) yn effeithio ar weithrediad adrannau 8 a 9 o Ddeddf Ystadau Preifat y Goron 1862 (p. 37).

(4) Nid yw is-adran (1) yn gwneud y Goron yn agored i'w herlyn am drosedd.

81 Dod i rym

(1) Daw'r Rhan hon (ac eithrio adran 76 ac Atodlen 23) i rym ar y diwrnod ar ôl y diwrnod y mae'r Ddeddf hon yn cael y Cydsyniad Brenhinol.

(2) Daw gweddill darpariaethau'r Ddeddf hon i rym ar unrhyw ddiwrnod y caiff Gweinidogion Cymru ei bennu drwy orchymyn a wneir drwy offeryn statudol.

(3) Caiff gorchymyn o dan adran (2) bennu diwrnodau gwahanol at ddibenion gwahanol.

82 Enw byr

Enw byr y Ddeddf hon yw Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017.